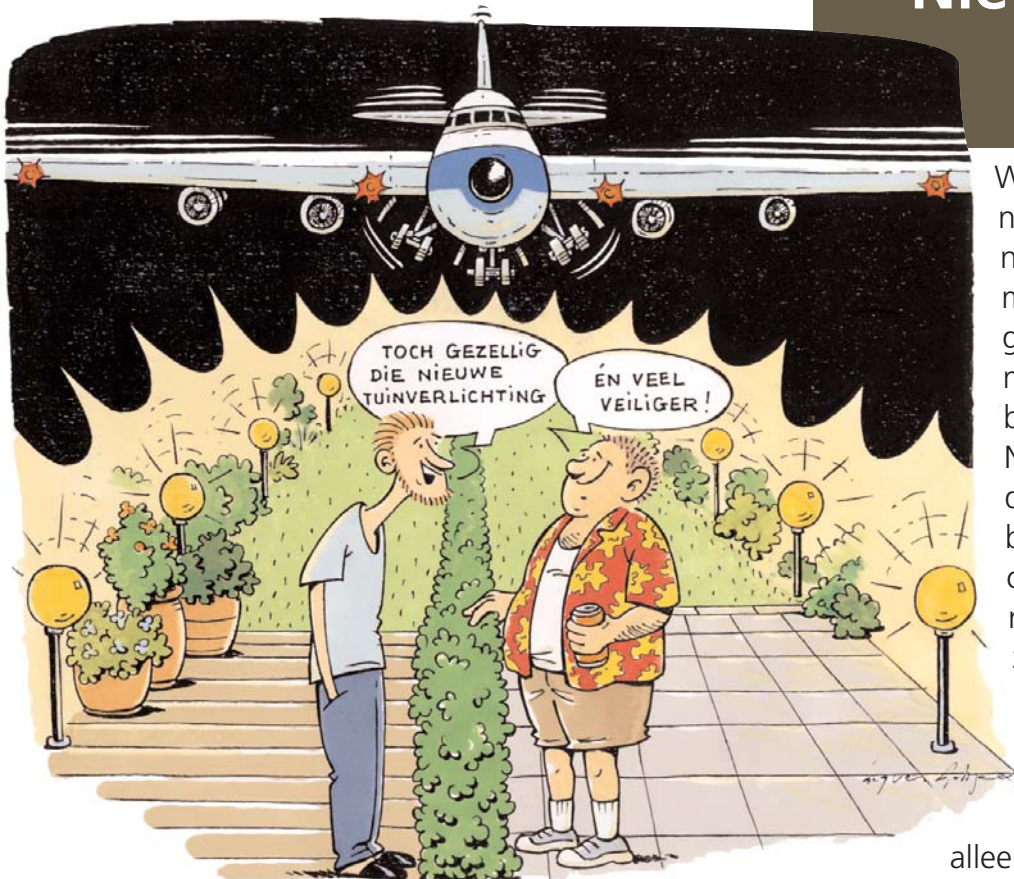

milieutips

Niet zo kwistig met licht!

Wie 's nachts vanuit de lucht naar Vlaanderen kijkt, zou niet zeggen dat er zuinig moet worden omgesprongen met energie... Terwijl de meeste mensen slapen, baadt het land in licht. Nodeloos energieverbruik is daarbij niet het enige probleem: teveel verlichting is ook hinderlijk. Dat de sterrenhemel daardoor aan het zicht wordt onttrokken, is daarvan maar één voorbeeld. Een overdaad aan licht kan bovendien het bioritme verstoren, niet alleen van mensen maar ook van dieren en zelfs planten: het verschil tussen dag en nacht wordt immers te vaag.

Stiltegebieden hebben we al, maar 'donkergebieden' lijken nog niet voor morgen: de meeste mensen (h)erken- nen een teveel aan licht (nog) niet als een vorm van milieuhinder. De regel- geving erover is beperkt en de arm der wet heeft andere prioriteiten. Maar al die nachtelijke verlichting kost ons jaarlijks een aardige duit. Terwijl het met (veel) minder kan. Zorgen voor onze portemonnee wordt dan tegelijk goed voor onszelf én onze omgeving.

Beperken in sterkte en duur

Verlichting is nuttig, maar hou ze functioneel!

- De oprit, de voordeur, het tuinpad verlichten is alleen nodig als daar iemand is. Laat lichten niet permanent branden maar maak gebruik van een goed geplaatste en gerichte bewegingsdetector.
- Verlicht dan ook alleen dat pad of die deur: plaats geen krachtige schijnwerper hoog op de gevel. Daarmee wordt heel de tuin, die van de burens en een stuk van de straat verlicht.
- Gelijkmatische verlichting met enkele minder sterke lichtpunten is minder hinderlijk dan één krachtige lamp die verblindt en het contrast met het omliggende duister nog vergroot.
- Om inbrekers af te schrikken is een buitenlamp met bewegingsdetector of tijdschakelaar efficiënter dan permanente verlichting.
- Vermijd halogeenspots die de hele gevel verlichten vanuit de kroonlijst. Wat heb je eraan als je binnen zit achter gesloten rolluiken... of als je niet thuis bent?

Hou het bescheiden!

Neem maatregelen om te beperken dat jouw verlichting anderen hindert of stoort:

- Controleer of een schijnwerper niet verblindend werkt voor weggebruikers die voorbijkomen.
- Plaats verlichting zo dicht mogelijk bij wat verlicht moet worden: voor een pad is dat bijvoorbeeld vlak ernaast en laag bij de grond.
- Laat het aan je buren over of zij verlichting wensen: zorg ervoor dat je lampen beperkt blijven tot jouw eigendom.
- Verlicht van boven naar beneden.
- Verlicht gericht: voorkom strooilight door lampen af te schermen zodat ze alleen het hoogst nodige verlichten.

Zuiniger met energie

Bestudeer zorgvuldig waar je lichtbronnen plaatst: door een oordeelkundige plaatsing kun je het aantal lichtbronnen en dus het energieverbruik en de kosten beperken.

- Beperk het vermogen (watt) van je lampen of beter nog: gebruik spaarlampen. Energiezuinige lampen gaan 5 tot 6 keer zo lang mee.
- Kies voor lampen op laagspanning.
- Ook voor halogeenverlichting zijn er zuiniger lamptypes!
- Geef de voorkeur aan oranje licht: het is minder hard én energievriendelijker dan wit licht.
- Gebruik bewegingsmelders en/of tijdschakelaars om de duur van het energieverbruik te beperken

Aan alternatieven gedacht?

Heb je altijd lampen nodig? Langs een oprit kunnen bv. reflectoren volstaan.

- Benut zonne-energie dankzij lampen die overdag de straling van de zon opslaan om ze 's avonds en 's nachts weer af te geven in -bescheiden- licht.
- Voor een duurzamer gebruik, investeer je best in wat betere, maar duurdere lampen met zonnecellen.
- En ten slotte: leer opnieuw genieten van de duisternis en van een heldere sterrenhemel.

Andere tips, bv. over elektriciteit en energie, vind je op www.vlaamsbrabant.be.
Of vraag ernaar bij je gemeentebestuur.

Licht: een zegen, maar vaak ook hinderlijk.

Wist je dat er diersoorten zijn die plaatsen of zelfs hele streken mijden waar het nooit meer echt donker wordt? Ze trekken zich noodgedwongen terug naar oorden waar ze zich minder verstoord voelen. Bij de dieren die blijven, zijn er die haast niet meer voelen wanneer het nacht wordt. Ze worden zelfs aangetrokken door het licht, blijven te lang wakker en willen voortdurend op zoek naar voedsel. Daardoor raken ze op den duur uitgeput en verzwakt. Ook ons eigen dag- en nachtritme kan overhoop geraken, wat zich bijvoorbeeld vertaalt in slaapproblemen.

Licht kan ook verblinden en daardoor gevaar inhouden. Niet gevaarlijk maar wel ergerlijk is licht, als je het op dat ogenblik niet wenst: je wilt de sterrenhemel bewonderen maar ziet hem nauwelijks vanwege het licht in de buurt. Of de buren verlichten hun huis en tuin zo fel dat ook jouw slaapkamerraam verlicht wordt of inbrekers moeiteloos hun weg vinden naar je achterdeur...

PROVINCIE
VLAAMS • BRABANT

